

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ทัศนะของข้าราชการกองทัพบกต่อนโยบายของกองทัพในการส่งเสริมความก้าวหน้าในการรับราชการของกำลังพล” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งมีระเบียบวิธีการศึกษา ดังนี้

วิธีการศึกษา

1. การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Study) โดยศึกษาจากหนังสือ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ รายงานประจำปี และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. การศึกษาข้อมูลจากภาคสนาม (Field Study) โดยการสร้างแบบสอบถามเป็น

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ช่างราชการทหารสังกัดกองทัพบก ชั้นยศตั้งแต่สิบตรี ถึง พันเอก จำนวน 260 คน จากประชากรทั้งหมด 600 คน ที่อาศัยอยู่ในบ้านพักสวัสดิการของกองทัพบก ซึ่งมีชื่อเรียกอย่างเป็นทางการว่า อาคารสวัสดิการกองทัพบก ส่วนกลาง ถนนพระราม 6 โดยใช้วิธีคำนวณเพื่อกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทำการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมตามหลักของ Yamane's

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = จำนวนของขนาดตัวอย่าง
 N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ศึกษา
 E = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้
 (โดยในการศึกษาค้างนี้ กำหนดให้เท่ากับ 0.05)

$$\begin{aligned}\text{แทนค่า } n &= \frac{600}{1 + 600 * (0.05)^2} \\ &= 260\end{aligned}$$

ดังนั้น ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จึงเท่ากับ 260 คน

ทั้งนี้ อาคารสวัสดิการกองทัพบก ส่วนกลาง ถนน พระราม 6 ประกอบด้วย อาคารพักของนายทหารสัญญาบัตร 7 อาคาร ๆ ละ 40 ยูนิต รวม 280 ยูนิต และ อาคารพักของนายทหารประทวนและลูกจ้าง 4 อาคาร ๆ ละ 80 ยูนิต รวม 320 ยูนิต ดังนั้น ตัวเลขรวมของประชากร ทั้งนายทหารสัญญาบัตรและนายทหารประทวนและลูกจ้าง จึงอยู่ที่ 600 คน โดยคำนวณจากจำนวนของผู้ถือสิทธิครอบครองห้องเป็นหลัก

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ แหล่งกำเนิด ชั้นยศ ปัจจุบัน วุฒิการศึกษาตอนที่บรรจุเข้ารับราชการครั้งแรก วุฒิการศึกษาเพิ่มเติมภายหลังรับราชการ ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพของบุพการี และอายุการทำงานในกองทัพบก

ส่วนที่ 2 ทศนะของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับนโยบายส่งเสริมความก้าวหน้า โดยพิจารณาจากตัวแปรดังต่อไปนี้ คือ

- ความเป็นธรรมของกระบวนการกำหนดนโยบาย
- ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของนโยบาย
- ความสามารถของนโยบายในการตอบสนองความต้องการ ด้านความก้าวหน้าของกำลังพล
- ผลกระทบของนโยบายต่อขวัญกำลังใจในการทำงาน

ส่วนที่ 3 ทศนะของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมความก้าวหน้าในการรับราชการที่พึงประสงค์

การทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

ตรวจสอบรายละเอียดของข้อคำถามของแบบสอบถามกับอาจารย์ที่ปรึกษา และนำมาปรับปรุง แล้วจึงนำไปทดสอบ (Pre-test) เพื่อหาความเที่ยงตรง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มข้าราชการทหารที่พักอาศัยอยู่ในอาคารสวัสดิการกองทัพบก ส่วนกลาง ถนน พระราม 6 จำนวน 30 ราย ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8660 จากนั้น นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ความเที่ยงตรง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของ Cronbach มาวิเคราะห์หาความเที่ยงตรง จากนั้นจึงนำแบบสอบถามมาปรับปรุงให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่แก้ไขหลังจากผ่านการทดสอบ (Pre-test) แล้ว มาทำการเก็บรวบรวมข้อมูล และดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง แก่ข้าราชการทหารที่พักอาศัยอยู่ในอาคารสวัสดิการกองทัพบก ส่วนกลาง ถนน พระราม 6 จำนวน 260 ราย โดยใช้เวลา 1 สัปดาห์ในการแจกแบบสอบถามจนครบทั้งหมด ในส่วนของการเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อแจกแบบสอบถาม ผู้ศึกษาใช้วิธีเดินแจกตามห้องพัก และสุ่มเคาะห้อง แบบห้องเว้นห้อง ทั้งนี้ เมื่อผู้ศึกษาได้อธิบายเกี่ยวกับแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างฟังจนเข้าใจและยอมรับในการตอบแบบสอบถามแล้ว ผู้ศึกษาได้รับแบบสอบถามกลับคืนภายในวันเดียวกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษารวบรวมข้อมูลและผลการศึกษาจากเอกสาร งานวิจัย และการศึกษาภาคสนาม ซึ่งนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistical Package for the Social Science) ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์ความเป็นอิสระของตัวแปร และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 ทักษะของข้าราชการกองทัพบกที่มีต่อนโยบายส่งเสริมความก้าวหน้าในการรับราชการ คำถามมีลักษณะถามความคิดเห็น โดยการวัดระดับความคิดเห็นเป็นแบบมาตราวัดประมาณค่า หรือ Rating Scale 5 ระดับ แบ่งเป็น ระดับความคิดเห็นมากที่สุด ความคิดเห็นมาก ความคิดเห็นปานกลาง ความคิดเห็นน้อยและความคิดเห็นน้อยที่สุด มีเกณฑ์การให้คะแนนการวัดระดับแสดงความคิดเห็นของผู้ตอบ โดยผู้ศึกษาให้คะแนนการวัด 2 แบบ คือ

ก. ถ้าเป็นคำถามเชิงบวก ให้คะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ

โดยมีเกณฑ์การวัดและประเมินเกี่ยวกับระดับความคิดเห็น ดังนี้

(คำถามเชิงบวก)

จริงที่สุด	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด	5	คะแนน
จริงเป็นส่วนใหญ่	หมายถึง	เห็นด้วยมาก	4	คะแนน
ไม่แสดงความเห็น	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง	3	คะแนน
ไม่จริงเป็นส่วนใหญ่	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย	2	คะแนน
ไม่จริงเลย	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	คะแนน

ข. ถ้าเป็นคำถามเชิงลบ ให้คะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ

(คำถามเชิงลบ)

จริงที่สุด	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด	1	คะแนน
จริงเป็นส่วนใหญ่	หมายถึง	เห็นด้วยมาก	2	คะแนน
ไม่แสดงความเห็น	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง	3	คะแนน
ไม่จริงเป็นส่วนใหญ่	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย	4	คะแนน
ไม่จริงเลย	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด	5	คะแนน

เกณฑ์ในการแสดงระดับของคะแนนเฉลี่ย จะพิจารณาจากคะแนนของคำถาม โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การคำนวณจากสูตร

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

ดังนั้นค่าเฉลี่ยของข้อคำถามเชิงบวกจะมีชั้นของคะแนนคือ

ค่าเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ดังนั้นค่าเฉลี่ยของคำถามเชิงลบจะมีชั้นของคะแนนคือ

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ส่วนที่ 3 ทศนะของข้าราชการกองทัพบกต่อแนวทางในการส่งเสริมความก้าวหน้าในการรับราชการที่พึงประสงค์ เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการเรื่องแนวทางในการเสริมสร้างความเสมอภาคในการส่งเสริมความก้าวหน้าของข้าราชการกองทัพบก มีเกณฑ์การวัด ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด 5 คะแนน

เห็นด้วยมาก 4 คะแนน

ไม่แน่ใจ 3 คะแนน

เห็นด้วยน้อย 2 คะแนน

ไม่เห็นด้วย 1 คะแนน

เกณฑ์ในการแสดงระดับของคะแนนเฉลี่ย จะพิจารณาจากคะแนนของคำถาม โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การคำนวณจากสูตร

คะแนนสูงสุด - คะแนนต่ำสุด

จำนวนชั้น

ดังนั้นค่าเฉลี่ยของข้อคำถามเชิงบวกจะมีชั้นของคะแนนคือ

ค่าเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

เมื่อวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลเรียบร้อยแล้ว จะใช้สถิติเชิงพรรณนา (Description Statistics) ในการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูล

การนำเสนอผลการศึกษา

การนำเสนอผลการศึกษาในครั้งนี้ จะเป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามมานำเสนอในรูปแบบตารางข้อมูลทางสถิติประกอบคำบรรยายในลักษณะพรรณนา โดยนำเสนออัตราส่วนร้อยละของข้อมูล